

załącznik nr 1C
do Uchwały Nr .....
Rady Gminy Skórcz
z dnia ..... r.
**w sprawie uchwalenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego gminy SKÓRCZ”**

UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ I SYNTEZA USTALEŃ

Lipiec 2015 r.

Synteza ustaleń dot. kierunków zagospodarowania i polityki przestrzennej gminy oraz uzasadnienie przyjętych rozwiązań .

1. Uzasadnienie przyjętych rozwiązań.

Gmina Skórcz dotychczas posiadała dokument Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z 2002 r., sporządzony jeszcze wg regulacji poprzedniej ustawy z 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym. Dokument ten w znacznej mierze stracił aktualność, a ponadto nie odpowiada obecnym wymaganiom prawnym jeżeli chodzi o wymogi merytoryczne, formę opracowania i zakres ustaleń. Nie może być on podstawą dla ewentualnych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Gmina zdecydowała o konieczności całościowej aktualizacji tego dokumentu, zaktualizowane Studium będzie stanowiło całkowicie nowy dokument.

Aktualizację sporządzono na podstawie uchwały Nr XXIII/186/2013 Rady Gminy Skórcz z dnia 19 czerwca 2013 r. o przystąpieniu do sporządzania zmiany Studium.

Podstawą prawną opracowania są przepisy ustawy z 27 marca 2003 r o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wraz z rozporządzeniem wykonawczym ustawy, a także obowiązujące aktualnie przepisy innych ustaw dotyczących zagadnień zagospodarowania przestrzennego.

Studium poprzedzono opracowaniem ekofizjograficznym oceniającym uwarunkowania przyrodnicze gminy (marzec 2014r. opracowanie „Proeko”). W dokumencie uwzględniono aktualne dokumenty ponadlokalne takie jak Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, Strategia rozwoju województwa pomorskiego do roku 2020, Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego, programy wojewódzkie oraz gminne, a także dotychczasowe dokumenty strategiczne dotyczące obszaru gminy Skórcz (niestety także w dużym stopniu nie w pełni aktualne). Wzięto pod uwagę studia gmin sąsiednich.

Zakres opracowania wynika z art. 10 ustawy, część graficzną sporządzono na mapie topograficznej 1:10 000. W opracowaniu uwzględniono dotychczasowy dokument, a także zaktualizowane studia i analizy branżowe, w tym prognozę demograficzną.

W opracowaniu wzięto pod uwagę zebrane w trakcie procedury planistycznej bardzo liczne wnioski, także te zgromadzone po 2002 r (data uchwalenia dotychczasowego Studium).

Aktualizacja treści Studium wynikała z potrzeby uwzględnienia zmienionych uwarunkowań ponadlokalnych oraz licznych indywidualnych wniosków dotyczących zagospodarowania przestrzennego. Ilość oraz charakter wniosków, a także dokonane ich rozstrzygnięcie przez Wójta Gminy, świadczy o przekonaniu, iż wyznaczenie nowych terenów inwestycyjnych sprzyjać może rozwojowi gospodarczemu gminy. Ze względu na prawne ograniczenia wynikające np. z potrzeby ochrony gruntów rolnych wysokich klas, które istotnie ograniczają możliwości lokowania funkcji nierolniczych bez przeprowadzenia procedury planistycznej, uzasadnione jest wskazanie terenów do sporządzenia miejscowych

planów. Poza terenami potencjalnie inwestycyjnymi oraz już zabudowanymi w Studium ustala się tzw. obszary chronione gdzie inwestowanie powinno być ograniczone wyłącznie do niezbędnych inwestycji związanych bezpośrednio z produkcją rolniczą.

Wskazanie nowych terenów zabezpieczy przewidywane potrzeby gminy na okres perspektywiczny, a ich wielkość (przekraczająca realne zapotrzebowanie) pozwala na dokonywanie wyborów co do kolejności inwestowania. Ze względu na brak dokumentu własnego precyzującego planowane działania w zakresie opieki nad zabytkami (brak Gminnej Ewidencji Zabytków i brak gminnego programu opieki nad zabytkami) zapisy i ustalenia dot. ochrony wartości kulturowych gminy ograniczono do niezbędnych, zakładając ich rozwinięcie w odpowiednich dokumentach gminnych.

Także opracowania strategiczne branżowe wymagają aktualizacji.

Dokument Studium jest wyrazem polityki przestrzennej gminy Skórcz, nie stanowi przepisu prawa miejscowego, jednakże wiąże organy gminy przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Może służyć koordynacji różnorodnych działań samorządu gminy oraz wszelkich innych podmiotów zainteresowanych prowadzeniem działalności, zamierzeń inwestycyjnych w obszarze gminy. Studium może mieć też znaczenie w sterowaniu, kontrolowaniu, inicjowaniu, inspirowaniu, promowaniu rozwoju przestrzennego gminy Skórcz. Aktualność dokumentu powinna być co najmniej raz w kadencji poddawana ocenie, zgodnie z wymogami art. 32 ustawy.

2. Synteza ustaleń

Polityka przestrzenna gminy to zadanie własne samorządu, samodzielna i wyłączna kompetencja, ograniczona jednak przepisami prawa powszechnego oraz ustanowionymi aktami prawa miejscowego (np. uchwałami sejmiku) oraz wcześniej podjętymi przez gminę decyzjami, uchwałami, obowiązującymi dokumentami strategicznymi. Polityka przestrzenna gminy, sposób wykorzystania i zagospodarowania powinny uwzględniać zasadę zrównoważonego rozwoju.

Na rozwój i zagospodarowanie przestrzenne gminy Skórcz wpływ mają liczne uwarunkowania o charakterze lokalnym jak i ponadlokalnym, a także własna wizja rozwoju sformułowana w strategii.

Strategiczne cele rozwoju gminy Skórcz (na podstawie Strategii z 2001 r – z horyzontem czasowym do 2015 r oraz planu rozwoju lokalnego z 2004 r):

Gmina Skórcz ma być gminą atrakcyjną do zamieszkania i dla turystów, wykorzystującą dla swego rozwoju tradycje Kociewia, integrację z Unią oraz powiązania zewnętrzne dzięki autostradzie i drogom ponadlokalnym. Cele strategiczne to między innymi poprawa stanu infrastruktury technicznej, społecznej, wzrost poziomu życia mieszkańców, rozwój turystyki i promocja walorów gminy, tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw oraz różnorodnych inwestycji, w tym także nierolniczych, wykorzystanie potencjału dla dalszego rozwoju rolnictwa, a także poprawa stanu środowiska przyrodniczego.

Cele rozwojowe gminy powiązано ściśle z niezbędnymi działaniami w zagospodarowaniu przestrzennym - za celowe uznano wskazanie nowych terenów dla działalności gospodarczej i usługowej, inwestycji wspierających rozwój turystyki,

rozwój infrastruktury technicznej związanej przede wszystkim z gospodarką wodno-ściekową oraz modernizacją dróg.

W opracowaniach strategicznych podkreślano potrzebę sporządzenia miejscowych palno zagospodarowania przestrzennego warunkujących możliwości inwestowania w skoordynowany i przemyślany sposób.

Najistotniejsze uwarunkowania ponadlokalne dotyczące gminy Skórcz:

- peryferyjne położenie w skali województwa nie sprzyjające rozwojowi, żadna z miejscowości w gminie nie pełni istotnej roli w systemie osadniczym regionu
- spore walory przyrodnicze, część obszaru objęta jest formami ochrony przyrody (obszar Natura 2000 PLB220009, Obszar Chronionego Krajobrazu Borów Tucholskich),
- dziedzictwo kulturowe Kociewia – świadczące o odrębności lokalnej może służyć budowaniu tożsamości kulturowej a wraz z walorami środowiska przyrodniczego predysponuje gminę do rozwoju turystyki zwłaszcza kwalifikowanej i krajoznawczej
- stan infrastruktury technicznej oraz dróg nie jest zadawalający, wymaga inwestycji, w tym ponadlokalnych – np. modernizacje dróg wojewódzkich, ewentualne obejścia drogowe większych miejscowości, dalsza budowa obwodnicy miasta w ciągu drogi wojew. 231 w kierunku autostrady

Uwarunkowania społeczno-ekonomiczne wewnętrzne oraz przestrzenne gminy Skórcz :

- użytkowanie terenu jest generalnie zgodne z uwarunkowaniami przyrodniczymi, jednakże ze względu na ograniczenia prawne oraz niewielką chłonność rekreacyjną części która ma największe walory (południowa część obszaru gminy) nie należy nadmiernie rozwijać zagospodarowania turystycznego
- brak jakichkolwiek planów miejscowych, inwestowanie odbywa się wyłącznie poprzez decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu; stan ładu przestrzennego w gminie nie jest zadawalający, nowa zabudowa ma często chaotyczny i nieharmonijny charakter, formy realizowanej zabudowy dość często odbiegają od tradycji architektury lokalnej, regionalnej
- południowa część obszaru gminy ma walory krajobrazowe oraz przyrodnicze, jednak występują tu ograniczenia rozwoju przestrzennego wynikające z uwarunkowań prawnych (lasy, formy ochrony przyrody- obszar Natura 2000, OCHK);
- ze względu na istniejące uwarunkowania funkcja rolnicza powinna być nadal dominującą
- w obszarze gmina są dobre warunki dla rozwoju turystyki rowerowej, pieszej, a także aktywnej krajoznawczej
- w użytkowaniu terenu dominują grunty rolne, tereny zurbanizowane obejmują niewielką część powierzchni, grunty rolne to w przewadze grunty o dobrej przydatności dla rolnictwa

- gmina ma umiarkowane warunki dla lokalizacji na swoim obszarze energetyki wiatrowej oraz związane z ogniwami fotowoltaicznymi,
- ludność utrzymuje się od wielu lat na niemal na stałym poziomie, prognozy demograficzne dla gminy nie są zbyt optymistyczne
- w gminie brak większych zakładów produkcyjnych, w usługach dominują niewielkie obiekty;
- liczba miejsc pracy nie gwarantuje pełnego zatrudnienia na miejscu;
- stan oświaty i wychowania, usług kultury i sportu oraz opieki zdrowotnej w gminie należy ocenić pozytywnie, poziom zaopatrzenia mieszkańców w infrastrukturę społeczną ocenić należy jako dobry
- mimo walorów środowiska przyrodniczego baza noclegowa turystyczna oraz w formie kwater agroturystycznych jest niewielka;
- w zabudowie mieszkaniowej występuje niemal wyłącznie zabudowa indywidualna – jednorodzinna, w formie zabudowy zagrodowej oraz na niewielkiej części obszaru gminy (w cz. południowej) jako letniska
- sieć wodociągowa i kanalizacji sanitarnej rozwija się systematycznie, część obszaru gminy objęta jest tzw. aglomeracją ściekową, znaczna część ludności korzysta z wodociągu i sukcesywnie coraz większa z kanalizacji sanitarnej
- stan dróg lokalnych nie jest zadowalający, wymaga prac modernizacyjnych
- stan środowiska (czystość powietrza, hałas, stan wód, gospodarka wodno-ściekowa) jest dobry; zagrożenie powodziowe praktycznie nie występuje
- dziedzictwo kulturowe obszaru gminy jest słabo wykorzystywane dla rozwoju i promocji gminy; w gminie obserwować można silne zagrożenia utraty wartości kulturowych wsi ;
- nieliczne są zabytki tzw. rejestrowe (2 obiekty), znaczna ilość stanowisk archeologicznych i obiektów w wojewódzkiej ewidencji zabytków, brak jest gminnej ewidencji i brak gminnego programu opieki nad zabytkami
- warunki zamieszkiwania w gminie są dość dobre, standardy zamieszkiwania stale się podnoszą, jednakże nowe realizacje mieszkaniowe w ostatnich latach w gminie nie zapewniają samodzielności zamieszkiwania
- wg szacunków prognozy demograficznej w roku 2030 ludność gminy pozostanie na zbliżonym poziomie, wzrośnie grupa wiekowa tzw. poprodukcyjna; wzrośnie liczba gospodarstw domowych,

Generalna ocena obszaru gminy

- środowisko przyrodnicze – o dość wysokich walorach dla produkcji rolniczej i przeciętnych, umiarkowanych dla funkcji turystycznej, rekreacyjnej, z częścią obszaru objęta formami ochrony przyrody, o umiarkowanych warunkach dla rozwoju przestrzennego funkcji nierolniczych
- jakość zagospodarowania – przeciętna, ale z poprawiającymi się standardami dot. obsługi mieszkańców, niewystarczający stan ładu przestrzennego, praktycznie brak planowania miejscowego

- atrakcyjność krajobrazowa – umiarkowana, w części południowej dość wysoka, o sporym potencjale, niewykorzystywane walory kulturowe obszaru gminy
- potencjał społeczny i gospodarczy przestrzeni – przeciętny, spore możliwości rozwoju turystyki kwalifikowanej, dalszego rozwoju rekreacji i obsługi turystyki pod warunkiem kontrolowania skali i jakości rozwiązań
- poziom życia mieszkańców, jakość środowiska zamieszkiwania – średni, dość dobre warunki cywilizacyjne (standardy zamieszkiwania, obsługi infrastruktura techniczną)
- aktywność społeczeństwa i władz samorządowych – dość dobra i dobra, (m. inn. w zakresie korzystania ze środków zewnętrznych)

Główne zagrożenia dla rozwoju przestrzennego gminy:

- niekontrolowana urbanizacja realizowana wyłącznie poprzez indywidualne decyzje administracyjne a nie poprzez świadome wyznaczanie terenów inwestycyjnych planami miejscowymi z ustalonymi regułami zabudowy, w tym w bezpośrednim sąsiedztwie miasta
- rozpraszanie zabudowy generujące konieczność ponoszenia nieproporcjonalnie wysokich kosztów wyposażenia terenów w uzbrojenie techniczne oraz budowy nowych dróg
- presja inwestycyjna na tereny które powinny być chronione dla funkcji rolniczych
- niska świadomość ekologiczna

Uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy zebrano i pokazano na planszy graficznej 1:10 000 – zał. nr 2 do uchwały.

Główne kierunki rozwojowe

W zapisach dotyczących kierunków zagospodarowania uwzględniono wnioski z uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych gminy, jej cele rozwojowe wg strategii rozwoju społeczno-gospodarczego, zebrane wnioski oraz prognozę demograficzną .

Przyjęto jako nadal dominującą funkcję rolniczą obszaru, jednocześnie wyznaczając tereny rozwojowe dla funkcji nierolniczych, głównie mieszkaniowo-usługowych. Funkcja uzupełniająca mogłaby być drobna wytwórczość i usługi, w tym związane z obsługą rolnictwa, czy rozwojem turystyki opartej o walory przyrodniczo-kulturowe i krajobrazowe.

W związku z tym wskazano do ochrony i zachowania obszary stanowiące osnowę ekologiczną, a także obszary o walorach kulturowych - wsie będące wartościowymi układami przestrzennymi, obiekty i tereny (w tym strefy ochrony archeologicznej) do ochrony.

Wykorzystując planowane nowe rozwiązania drogowe (obwodnica miasta oraz zmodernizowany dojazd do autostrady w ciągu drogi wojewódzkiej) oraz uwzględniając możliwości obsługi infrastrukturalnej wskazano nowe tereny dla rozwoju mieszkalnictwa i usług.

Wyznaczono tereny dla rozwoju energetyki odnawialnej- elektrowni wiatrowych oraz ogniw fotowoltaicznych.

Obszar gminy podzielono na:

- Obszary urbanizacji - obejmujące tereny już zainwestowane i możliwe do dalszego uzupełniania i kontynuacji dotychczasowego sposobu użytkowania a także nowe tereny rozwojowe, które wymagać będą zmian przeznaczenia terenów (są to dotychczas tereny rolne) oraz procesów inwestycyjnych związanych z wyposażeniem w infrastrukturę i obsługę komunikacyjną; tereny te zaspokajają ze znaczną nadwyżką prognozowane potrzeby rozwojowe gminy; łącznie nowe tereny rozwojowe obejmują ponad 222 ha różnego rodzaju terenów oraz łącznie kilkanaście proponowanych lokalizacji dla urządzeń związanych z energetyką odnawialną
- Obszary chronione - obejmujące głównie grunty rolne i leśne, niezabudowane lub z pojedynczymi rozproszonymi zabudowaniami zagrodowymi, tereny prawnie przyrodniczo chronione (OCHK i obszary Natura 2000), z ograniczeniami w zabudowie lub wskazywane jako tereny które powinny być wyłączone spod zabudowy, w tym tworzące system osnowy ekologicznej gminy ; wskazano nowe obszary do objęcia ochroną – m. inn. projektowany zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Kociołek” na płd.-wschod od m. Wielbrandowo, planowane użytki ekologiczne, pomniki przyrody, aleje przydrożne, tereny zieleni, w tym dawne parki do odtworzenia i rewaloryzacji

Dla terenów dopuszczalnej zabudowy określono wskaźniki dotyczące zagospodarowania i kształtowania zabudowy, które powinny być uwzględnione w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Tereny rozwojowe dotychczas rolne, a docelowo do przeznaczenia na cele nierolnicze to tereny dla których gmina zamierza sukcesywnie sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Polityka przestrzenna dotycząca ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków

Uwzględniając walory kulturowe wskazano w Studium:

- strefy ochrony konserwatorskiej cennych układów przestrzennych zespołów ruralistycznych (wiejskich) takich wsi jak: Barłożno, Wolental, Pączewo, Czarnylas, Wielki Bukowiec, Nowy Bukowiec, Barłożno-folwark, Miryce
- Strefy ochrony konserwatorskiej miasta Skórcza stanowiące otoczenie zabytku wpisanego do rejestru zabytków
- obszary i obiekty postulowane do ochrony (w tym figurujące w gminnej ewidencji zabytków)
- strefy ochrony archeologicznej oraz stanowiska archeologiczne wg wykazu woj. ewidencji

Dla tych ww elementów określone zostały generalne zasady ochrony, wskazano przy tym na konieczność sporządzenia gminnego programu, a także uwzględnienia ochrony zasobu kulturowego gminy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w innych działaniach samorządu.

Kierunki rozwoju systemów transportowych

Szkielet transportowy gminy tworzy sieć dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych. Proponuje się przebudowę /modernizację drogi wojew. 231, będącej dojazdem do węzła autostradowego A1, w tym jej nowy przebieg na wschód od miasta z obejściem m. Ryzowie i Miryce. Proponuje się także obejścia miejscowości Wielbrandowo (droga wojew. nr 234) oraz obejścia m. Pączewo i Wolental- w ciągu dr. wojew. 222. Zaproponowano także inne działania modernizacyjne poprawiające obsługę komunikacyjną obszaru gminy, poprawiające bezpieczeństwo ruchu i służące poprawie dostępności.

W zakresie dróg gminnych wskazano na potrzebę uporządkowania sieci dróg i poprawy ich stanu technicznego, wskazano także niezbędne działania poprawiające bezpieczeństwo.

Trasy rowerowe w obszarze gminy:

- Nr 4 międzynarodowa –Trasa Tysiąca Jezior-Pojezierna
- Nr 123 –regionalna – Starogard –Bobowo-Skorcz – szlak sw. Rocha , Nr 135-Borowiacka –regionalna - Karsin-Kaliska- Osieczna -Osiek- Skórcz
- Trasy lokalne turystyczne, rowerowe i piesze, w tym szlak wzdłuż jez. Czarnego łączący z obszarem gm. Osiek, Szlak Rumiankowy łączący z gm. Morzeszczyn

Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej

Sieć wodno-kanalizacyjna

Wskazano potrzebę dalszego rozwoju sieci wodociągowych w gminie, w tym zaopatrzenie w wodę z wodociągów nowych terenów rozwojowych. Budowa sieci wodociągowej powinna być skorelowana z budową kanalizacji sanitarnej w celu zapewnienia kompleksowej obsługi takich nowych terenów. Proponuje się modernizację stacji uzdatniania w Barłóżnie, a także sukcesywną wymianę istniejących sieci z rur azbestowo-cementowych (przede wszystkim w m. Pączewo, a także na sieci Barłóżno-Mirotki i w terenach danych PGR-Ów).

Zakłada się kontynuację dotychczasowych koncepcji wyposażenia gminy w sieci kanalizacji sanitarnej, zgodnie ze znowelizowanym planem aglomeracji Skórcz, tak by systemem objęte były także tereny rozwojowe gminy.

W miejscowościach oddalonych od istniejących i planowanych sieci dopuszcza się rozwiązania indywidualne (zbiorniki szczelne, przydomowe oczyszczalnie ścieków).

Odprowadzenie wód opadowych

Nie wskazano w Studium zorganizowanych systemów kanalizacji deszczowej, problemy dotyczące tych sieci należy rozwiązać na etapie planowo miejscowych oraz na etapie projektowania budowlanego- wykonawczego.

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Zakłada się utrzymanie istniejącej sieci: sieci 15 kV i 0,4 kV, z jej rozbudową (w tym nowe stacje transformatorowe) w celu uporządkowania i poprawy pewności zasilania.

Nie przewiduje się lokalizacji w obszarze gminy ponadlokalnych źródeł energii elektrycznej, nie przewiduje się linii 110kV, 220kV czy 400kV.

Wskazana jest aktualizacja gminnego planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.

Dopuszcza się lokalizację elektrowni wiatrowych wraz z ich obszarem oddziaływania – strefą ochronną, w tym w rejonie miejscowości Wielbrandowo i Czarnylas, dla których wydano decyzje środowiskowe. Wymagane zachowanie odpowiednich odległości od siedzib ludzkich. Wstępnie należy założyć odległości ok. 200-250 m wież elektrowni od elementów osnowy ekologicznej, ok. 400-500 m od zabudowań mieszkalnych. Określony w studium zasięg przestrzenny obszarów możliwego rozmieszczenia elektrowni wiatrowych wraz z ich strefami ochronnymi ma charakter orientacyjny, a jego granice należy ustalić w studium akustycznym po wyborze typu elektrowni wiatrowych oraz po wykonaniu monitoringu ornitologicznego i chiropterologicznego. Realizacja elektrowni- w oparciu o plan miejscowy.

Wskazano lokalizacje dla ogniw fotowoltaicznych, w tym dla rejonu m. Wielbrandowo, Pączewo, Czarnylas, dla których wydano decyzje środowiskowe.

Inne urządzenia związane z odnawialnymi źródłami energii

- gmina posiada przeciętne warunki dla rozwoju systemowych elektrowni wiatrowych; poza ww lokalizacjami wstępnie zdecydowanymi poprzez decyzje środowiskowe, wskazano inne potencjalne lokalizacje, które wymagają każdorazowo wyprzedzających monitoringów i studiów lokalizacyjnych
- dopuszcza się wykorzystanie energii wiatru w przydomowych elektrowniach wiatrowych (energetyka rozproszona), lokalizacji tego typu nie wskazuje się w dokumencie Studium
- dopuszcza się wykorzystanie energii słońca w indywidualnych gospodarstwach domowych oraz obiektach użyteczności publicznej (np. lokalizacja kolektorów słonecznych oraz instalacji fotowoltaicznych na dachach budynków)
- dopuszcza się możliwość budowy urządzeń wykorzystujących energię słoneczną do produkcji energii elektrycznej – ogniw fotowoltaicznych w zespołach, tzw. farmach solarnych, na gruntach rolnych niezabudowanych, poza obszarami wyznaczonymi jako rozwojowe w gminie, tam gdzie badania środowiska wykażą potencjał do produkcji energii ze słońca oraz gdzie będzie możliwość odprowadzenia wytworzonej energii do sieci elektroenergetycznej oraz gdzie nie będzie to kolidowało z wymogami ochrony krajobrazu oraz z ochroną przyrody;
- dopuszcza się sytuowanie urządzeń energetyki tzw. rozproszonej przy zastosowaniu różnych źródeł energii odnawialnej (w tym np. geotermalnej) na obszarze całej gminy, pod warunkiem zachowania wymogów ochrony przyrody i ochrony środowiska;
- dopuszcza się lokalizację biogazowni wykorzystującej zasoby biomasy, jednak bez wskazania jej lokalizacji), dopuszcza się ich sytuowanie w terenach produkcyjnych, przemysłowych; lokalizacja takich obiektów nie została ustalona; konieczne jest sporządzenie stosownych analiz, w celu poszukiwania optymalnej lokalizacji, o ile aktualizacja planu zaopatrzenia

gminy w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe wskaże ten kierunek rozwoju

Zaopatrzenie w gaz i ciepło :

- nie przewiduje się gazyfikacji gminy; nie przewiduje się scentralizowanych rozwiązań związanych z zaopatrzeniem w ciepło,
- wskazana aktualizacja gminnego planu zaopatrzenia w ciepło, gaz i energię elektryczną

Gospodarka odpadami

Przyjęto kierunki zgodnie z planem gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego, gmina obsługiwana przez Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych „Stary Las”.

Obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym

W cz. graficznej Studium wskazano w poszczególnych miejscowościach tereny dla lokalizacji niewielkich obszarowo różnorodnych inwestycji celu publicznego lokalnego, ponadto dopuszcza się ich sytuowanie zgodnie z potrzebami na podstawie planów miejscowych bądź indywidualnych decyzji celu publicznego.

Inwestycje celu publicznego ponadlokalnego planowane w obszarze gminy:

- - modernizacje dróg wojewódzkich , zwłaszcza drogi 231
- projekty z programów operacyjnych Infrastruktura i Środowisko
- projekty samorządu wojewódzkiego
- modernizacja oczyszczalni ścieków w Skórczu, w ramach Krajowego programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych i planu aglomeracji Skórcz

Postulowane działania ponadlokalne o znaczeniu publicznym do realizacji w obszarze gminy: ustanowienie nowych form ochrony przyrody, realizacja regionalnych oraz lokalnych ścieżek rowerowych, zagospodarowanie szlaków rowerowych i pieszych.

Polityka planistyczna – obszary dla których gmina zamierza sporządzić plany miejscowe lub dla których istnieje obowiązek sporządzenia planu

Obszary dla których plany miejscowe sporządza się obowiązkowo – nie wskazano w Studium

Obszary dla których gmina zamierza sporządzić plany miejscowe - dotyczy to terenów wskazanych jako nowe tereny inwestycyjne - obszary rozwoju zabudowy; proponuje się także plany miejscowe dla wsi o walorach kulturowych .

Plan miejscowy wymagany będzie także dla:

- realizacji elektrowni wiatrowych wraz ze strefą oddziaływania w obszarze dopuszczalnej lokalizacji wskazanej w Studium
- priorytetowo potraktowany powinien być plan dla terenów rozwojowych w m. Ryzowie a położonych w zasięgu strefy ochrony pośredniej ujęcia wody dla miasta

Kierunki zagospodarowania przestrzennego przedstawiono graficznie na zał. nr 3 w skali 1:10 000